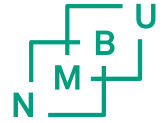

ECN 120

Statsbudsjettet og formuesforvaltning

Innhold

- «oljefondet» og statsbudsjettet
- hovedoversikt statsbudsjettet
- handlingsregelen
- hollandsk sjuke

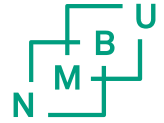
Bruken av “oljepengene”

- Skatt og royalties på grunnrenta → SPU
 - SPU buffer mot oljeprissvigninger
- Deler av avkastninga fra SPU overføres statsbudsjettet:
 - dagens generasjoner også “rett” til noe av oljeformuen
 - ◆ vanskelig (umulig?) å få politisk aksept for at dagens innbyggere ikke skal ta del i velstanden
 - forventer: framtidige generasjoner rikere enn dagens → velferdsaukende utjamning mellom generasjonene

... bruken av “oljepengene” (2)

- < 3% SPU (ca 450 mrd) → statsbudsjettet
 - skilles ikke mel. drift (G) og off investering (I)
← årsak: umiddelbar effekt den samme
(fra: $C + I + G + NX$)
 - årlig “oljestøtte” pr innbygger: ca 80 K kr
- Budsjettandelene på inntekts- og utgiftsida relativt faste de siste åra:
 - store faste poster (pensjon, ansatte off. sektor)
→ relativt beskjeden andel “frie” midler
 - oversiktstall statsbudsjettet 2023 (egen pdf, ikke eksamensrelevant)

Handlingsregelen

- Definisjon:
 - maks overføring til statsbudsjettet fra «oljefondet» enn at verdien til fondet opprettholdes
- Merknader:
 - forventet realavkastning ca 3% → maksimalt uttak (reduisert fra 4% for et par år siden)
 - bekymring om også 3% er i overkant for å unngå overoppheta økonomi, jf. Hollandsk sjuke

Hollandsk sjuke

- Definisjon (kort/populær):
 - konkurranseutsatt sektor rammes av forbruk av inntektene fra ikke-fornybar naturressurser
- Merknader – lang def. (+ begrunnelse):
 - økonomisk problem som følge av eksport av en naturressurs har ført til nedgang i omfanget av annen industri som overstiger det som er forenlig med langsiktig ønska næringsstruktur
 - (når bidraga fra naturressursen inn i landets økonomi faller som følge av at det gradvis blir mindre igjen av ressursen eller at prisene på ressursen faller)